

Žetva parnom vršalicom između 1920. i 1930.

U prigodi proglašenja Dana Ladimirevaca, koji je po prvi puta obilježen 15. rujna 2007. godine, prisjetili smo se da svijet ne počinje od nas, već da su razvoju i izgradnji Ladimirevaca svoj obol dale brojne ranije generacije naših mještana. Zbog tih ljudi je i uvedeno obilježavanje ovoga Dana, kako bi se nove generacije prisjetile i zahvalile za napore svojih starih u izgradnji zavičaja, te pokazale svoja vlastita postignuća.

Naime, staro naselje na prostoru današnjih Ladimirevaca zasigurno je zasjeđeno u pisanom obliku već 1332. godine, iako su u bliskoj okolini mjesta pronađeni tragovi neolitičke naseljenosti stari više tisuća godina (rudina Željkovac). U svakom slučaju, u našem užem zavičaju žive ljudi u neprekinutom slijedu barem od 14. stoljeća do danas, izgrađujući i oplemenjujući prostor u kojemu žive.

Pisana vrela nam govore da su čitavo to vrijeme na ovome području živjeli katolici, navodeći da je zidana župna crkva Svetih Kuzme i Damjana, poput duhovnog svjetionika stajala na starom

ladimirevačkom groblju od 14. pa sve do početka 19. stoljeća. Tada su njezini ostaci kao građevinski materijal ugrađeni u temelje sadašnje ladimirevačke crkve Uzvišenja Svetoga Križa. I upravo je angažman pobožnih Ladimirevčana na gradnji nove crkve (od 1803. do 1815.) prvi dokumentirani dokaz o težnji za duhovnim i kulturnim napretkom ovdašnjih ljudi. Ova će težnja u vremenima koja slijede krasiti brojne generacije naših mještana pri gradnji kapitalnih objekata u mjestu.

Naime, kroz povijest se pokazalo da su Ladimirevčani rijetko kada dobivali bilo što «na pladnju» - kako od svojega vlastelina tako i od Države – već su svojim sredstvima i radom pokretali gradnju objekata, a tek kasnije bi ponešto dobili i «sa strane».

Prvi poznati ciklus razvoja i gradnje u Ladimirevcima bilježimo već krajem 19. i početkom 20. stoljeća, kada mještani nakon podjele seoskog pašnjaka svojim sredstvima grade općinsku kuću (1888.) i zgradu pučke škole (1900.). Selo je 1908. godine dobilo željezničku postaju uskotračne podravske željeznice, koja je povezala mjesto s Osijekom i Belišćem, te je potakla jači gospodarski napredak stanovništva.

Međutim, Prvi svjetski rat, propast stare i nastanak nove države – Kraljevine SHS za mjesto je rezultirao gospodarskim nazadovanjem i ukidanjem samostalne seoske općine, pa su Ladimirevci potpali pod upravnu općinu Bizovac. Naši stari nisu se mirili s takvim stanjem, pa su o vlastitom trošku 1927. godine izgradili novu zgradu seoske općine i time stvorili uvjete za povratak upravne općine, kao i pravo na demokratski izbor vlastite mjesne vlasti. Upravo se tih godina (1927.-1931.) osjeća i gospodarski polet, pa se u selu gradi nogostup u glavnoj ulici, te popravljaju orgulje i nabavlja novi oltar u crkvi. Prosperitet je naglo prekinut svjetskom ekonomskom krizom, koja je u ovim prostorima potrajala sve do 1939. godine. U kratkom prijeratnom predahu Ladimirevčani su podigli vatrogasni dom za svoju vatrogasnu četvu osnovanu 1933. godine, opet većim dijelom svojim novcem i radom.

Novi rat, dolazak komunizma, prisilna kolektivizacija sela, kao i uzastopne sušne godine, nisu niti Ladimirevcima donijele ništa dobroga., pa su se prvi znaci oporavka počeli javljati tek 1954. godine, nakon što je dovršena cesta od Valpova do Bizovca. Gradnja te ceste počela je još daleke 1936. godine, pa su je mještani zbog specifične dinamike izgradnje u šali nazivali «izbornom cestom». Tih godina poslijeratni polet i obnova nisu u Ladimirevcima dostatno iskorišteni, uglavnom zbog oklijevanja mjesnog čelništva koje je listom bilo starije dobi. Stoga su mlađi školovani mještani počeli vršiti pritisak da se pristupi elektrifikaciji mjesta, budući da su okolna naselja na tom polju već daleko odmakla. Napori mladih su urodili plodom, pa je 1960. godine održano izjašnjavanje građana i izglasan prvi samodoprinos za elektrifikaciju mjesta. Od tada pa sve do 1988. godine Ladimirevčani su svakih nekoliko godina izglasavali nove samodoprinos, kao specifični vid samofinanciranja vlastitih komunalnih potreba u mjestu i time stvorili vlastitu financijsku osnovicu za daljnji razvoj.

Električna struja je osvijetlila selo početkom 1963. godine, a već slijedeće godine utemeljena je Mjesna zajednica Ladimirevci sa Mirkom Blaževićem kao prvim predsjednikom Savjeta MZ. Ovaj događaj označio je početak tridesetogodišnjeg neprekinutog razdoblja aktivnosti i izgradnje u Ladimirevcima. Iduće godine (1965.) na čelo Savjeta MZ dolazi agilni Stjepan Ivanović za čijega će mandata u centru mjesta biti podignut društveni dom s trgovinom (1968.),

zasaden drvored kroz mjesto (1969.), te započeta izgradnja nogostupa kroz selo. Intenzivni rad na komunalnom uređenju mjesta urodio je plodom i Ladimirevci su 1968. godine proglašeni najbolje uređenim mjestom Slavonije i Baranje, a 1970. godine u selu je otvoreno kino sa 200 sjedećih mjesta koje su mještani također podigli vlastitim radom i sredstvima.

Na čelo Savjeta MZ 1972. godine dolazi Pavo Ivanović za čijega mandata se otvara novo groblje s kapelicom (1972.), nastavlja se s izgradnjom nogostupa i cesta kroz mjesto, parcelira ulica Augusta Šenoa, a 1977. godine se otvara i Mjesni ured u kojemu su građani mogli obavljati neke komunalne poslove. Predsjednik Savjeta MZ 1978. postaje Stjepan Novogradac, za čijega se skraćenoga mandata nastavljaju započete aktivnosti na izgradnji prometnica i nogostupa, te niskonaponske električne mreže, da bi nenadana odluka o ukidanju viših razreda osnovne škole u Ladimirevcima dovela do revolta i resignacije kod ondašnjeg čelništva i stanovništva mjesta.

Tada cijela stara garnitura mjesne vlasti iz protesta odstupa, a vođenje Savjeta MZ preuzimaju mlađi kadrovi na čelu sa Đurom Zemljakom (1979.). Novo vodstvo odmah kao strateški cilj postavlja povratak osmogodišnje osnovne škole u selo, ali nastavlja i s uhodanim aktivnostima na izgradnji komunalne infrastrukture i objekata u mjestu. Tako je 1980. godine u selo dobrovoljnim radom mještana dovučena telefonska linija sa 75 brojeva i instalirana javna telefonska govornica u središtu mjesta, a također je obavljeno pošumljavanje svih bara i zapuštenih površina u Ladimirevcima.

Zbog uvođenja tako zvanog «kolektivnog rukovođenja», odnosno jednogodišnjih mandata, na svim razinama vlasti, na čelu Savjeta MZ izmjenjivali su se postojeći članovi Savjeta MZ odradujući po jedan mandat. Tako je 1981. Savjetom MZ predsjedavao Stjepan Zajček, 1982. godine Stjepan Ivanović, 1983. godine Nedjeljko Pušić, a 1984. godine Adam Iraček. U tom razdoblju je zasaden park u središtu mjesta (1981.), preuređen i dograđen vatrogasni dom (1983.), uređen prostor za druženje mladeži – Ladimirevački omladinski klub (LOK), te provedena anketa o izgradnji škole (1984.).

Novom reorganizacijom rada MZ od 1985. godine uvodi se Skupština MZ kao najviši organ, te Izvršni savjet MZ kao izvršno tijelo skupštine. Na čelo Skupštine MZ dolazi Pavo Šovagović, a predsjednik Izvršnog savjeta MZ je Stjepan Zajček u mandatu 1985/87. godine, dok je istu funkciju obavljao Dragutin Habulinec u mandatu 1987/89. godine. Kapitalni objekt sagrađen u tom razdoblju bila je «kuća oproštaja» na novom groblju (1988.). Način gradnje i financiranja mrtvačnice poslužio je čelništvu MZ kao model za namjeravanu izgradnju zgrade osnovne škole.

Stoga je 28. lipnja 1988. godine na zborovima građana i sastancima predsjednika svih organizacija u mjestu, donesena odluka o izgradnji osnovne škole u Ladimirevcima, čime bi se u mjesto stvorili uvjeti za osmogodišnje školovanje ladimirevačke djece. Za ovako zamašan građevinski poduhvat, u kojemu se mjesna zajednica pojavila kao investitor, bilo je potrebno okupiti sve ljudske i materijalne snage u mjestu, pa je zahvaljujući općem konsenzusu mještana novi Predsjednik skupštine MZ Đuro Zemljak (od 1989.) oformio operativni tim od pedesetak mještana. Na čelu glavnih tijela bili su: Pavo Šovagović kao Predsjednik Izvršnog savjeta MZ, Stjepan Ivanović kao predsjednik Odbora za izgradnju škole i Dragutin Habulinec kao stručni voditelj gradnje. Nikada do tada nije u Ladimirevcima zabilježen toliki osobni angažman kod

velike većine mještana, kao pri rušenju stare osnovne škole i zadružne štale, te pri izgradnji nove školske zgrade. Radovi na gradnji škole počeli su 1989. godine, a već u kolovozu 1991. godine zgrada je prošla tehnički pregled. Uz radove na školi u selu je obavljen ručni iskop za postavljanje cijevi magistralnog vodovoda, čime su Ladimirevčani dobili jeftinije priključke za vodu, a uz sve to otvorena je i moderna samoposluga u središtu mjesta (1989.). Također je 1990. godine položen optički telefonski kabel kroz Ladimirevce, čime su stvoreni uvjeti za budući razvoj telekomunikacijskih usluga.

Vrhunac navedenih aktivnosti poklopio se s rasulom stare SFRJ i rađanjem neovisne hrvatske države. Tako je 19. svibnja 1991. godine u Ladimirevcima održan referendum o izdvajanju Republike Hrvatske iz dotadašnje federalne države, koji su naši mještani podržali sa 98% svojih glasova. Ubrzo zatim (14.07.1991.), održani su i prvi slobodni izbori za mjesnu vlast, koje je dobila lista Đure Zemljaka kao Predsjednika skupštine MZ, dok je za predsjednika Izvršnog savjeta MZ izabran Pavo Šovagović.

Istovremeno se širom zemlje širila četnička pobuna i agresija JNA, čime je otpočeo Domovinski rat. Stoga je sukladno naredbi Predsjednika Franje Tuđmana, već 10. kolovoza 1991. godine u mjestu formirana četa Narodne zaštite u koju je odmah stupilo stotinjak Ladimirevčana. U novoj školskoj zgradi boravilo je tada Zapovjedništvo 107. brigade HV, da bi okončanjem ratnih djelovanja na ovome području, 13. rujna 1992. godine bila svečano otvorena osnovna škola u Ladimirevcima.

Upravo je nova osmogodišnja škola bila direktan razlog zbog kojega je međunarodna organizacija Kinderdorf International odlučila u Ladimirevcima izgraditi SOS-dječje selo koje bi skrbrilo o djeci bez roditelja i ratnoj siročadi. Tako je, uz veliki angažman mjesnih i gradskih vlasti 17. rujna 1994. godine počela izgradnja SOS-Dječjeg sela Ladimirevci, koje je već krajem 1995. godine primilo prve stanovnike – SOS-majke i njihove štice.

U mjestu je 1994. godine počela plinifikacija, a važan događaj za selo bio je osnutak župe Uzvišenja Svetog križa (03. kolovoza 1994.) i dolazak upravitelja župe velečasnog Borislava Romića, prognanoga župnika iz Berka. Tako su Ladimirevci opet nakon dva stoljeća postali sjedište župe. Velečasni Romić se silom prilika uselio u nedovršeni župni stan, koji su Ladimirevčani počeli graditi dobrovoljnim radom i vlastitim novcem još 1989. godine, jer im je stari biskup Ćiril Kos dao do znanja da bi se župa mogla utemeljiti ako se stvore uvjeti, odnosno izgradi župni stan. Tako su Ladimirevci u zanosu komunalne i investicijske izgradnje povratili i svoje duhovno središte, a od 2. kolovoza 1998. godine imaju i prvoga župnika – velečasnog Franju Bodonjija.

Na čelu Mjesne zajednice u to vrijeme (1994.-1997.) bili su Đuro Zemljak kao predsjednik Skupštine MZ i Josip Magušić u svojstvu predsjednika Izvršnog savjeta skupštine MZ. Tih godina obavljeno je asfaltiranje nogostupa kroz ulicu Đuke Maričića, kao i staza i aleja na novom groblju, ali je obavljen i posao na dovršetku mjesne vodovodne mreže po ulicama (1995.). Iste godine (1995.) uz pomoć SOS-Dječjeg sela Hrvatska izgrađen je aneks nove zgrade Osnovne škole u Ladimirevcima, a ista organizacija je iduće godine počela izgradnju športske dvorane za potrebe škole i mještana.

Tako su dugogodišnji napori i ulaganja Ladimirevčana nagrađeni na najbolji način. A navedeno

razdoblje bilo je za mještane vrijeme ubiranja plodova vlastitoga rada i kruna dugogodišnjih napora mjesnoga rukovodstva i građana koji su imali viziju i dovoljno hrabrosti da tu viziju pretvore u stvarnost.

Novi zakon o lokalnoj samoupravi iz 1997. godine ukinuo je Mjesne zajednice, a time i samostalno financijsko poslovanje sela, te su kao novi organi mjesne samouprave osnovani Mjesni odbori i njihovi izvršni organi – Vijeća MO. Tako je na čelu VMO Ladimirevci od 1997. do 2006. godine bio Josip Magušić. U tom razdoblju izgrađen je stadion s tribinama NK «Slavonac» sa 300 sjedišta (1998.), a svečano su otvoreni SOS_Dječje selo, aneks zgrade OŠ Ladimirevci i SOS-Športska dvorana Ladimirevci na veličanstvenoj proslavi (25. svibnja 1997.).

Ladimirevčani su tih godina (2000.-2006.) krenuli u adaptaciju i dogradnju svoje stare župne crkve, koja je spretnim arhitektonskim zahvatima sačuvala svoj izvorni vanjski izgled, ali je građevinskim zahvatima iznutra praktički pretvorena u novi objekt. Ovaj projekt su svojim radovima i novcem velikim dijelom financirali mještani, kao i Biskupija đakovačka i srijemska.

Od 2006. godine na čelo VMO Ladimirevci nalazi se Goran Ivanović za čijega su dosadašnjeg mandata uređene prostorije Mjesnog odbora, te obnovljen objekt i okoliš «kuće oproštaja» na groblju. U međuvremenu su započeti i zamašni radovi na uređenju okoliša mjesta, a u tijeku je priprema brojnih kapitalnih razvojnih projekata vezanih uz budući razvoj sela (kanalizacija, kulturni centar, poslovna zona).

{gallery}izgradnjasela{/gallery}